

NHỮNG HOẠT ĐỘNG RẤT CÓ Ý NGHĨA VỀ NGHIÊN CỨU, TUYÊN TRUYỀN VÀ GIÁO DỤC TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TRONG LĨNH VỰC THỂ DỤC THỂ THAO

Trương Quốc Uyên*

Tư tưởng Hồ Chí Minh trong lĩnh vực thể dục thể thao (TDTT) được nghiên cứu một cách công phu từ đề tài “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao”, đã báo cáo thành công tốt đẹp tại Hội thảo khoa học “Tư tưởng Hồ Chí Minh về lĩnh vực Khoa giáo” do Ban Chấp hành Đảng ủy Khối cơ quan Khoa giáo Trung ương tổ chức. Từ kết quả báo cáo trên Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao ngày càng được quán triệt, tuyên truyền, giáo dục sâu rộng trong và ngoài ngành TDTT.

Các phương diện tìm hiểu Bác Hồ với TDTT bao hàm: Người sớm chỉ đạo thành lập Ngành TDTT và khai sinh nền TDTT cách mạng; Động viên dân chúng tích cực rèn luyện thân thể, dạy bảo vận động viên tập luyện và thi đấu tốt; Tấm gương rèn luyện thân thể vì dân vì nước của Người. Nội dung vấn đề nghiên cứu “Tư tưởng Hồ Chí Minh về TDTT” bao hàm một hệ thống các quan điểm sâu sắc, phong phú, được hình thành và phát triển từ văn hóa thể chất truyền thống của dân tộc và của nhân loại với hiện thực TDTT của đất nước, của thời đại, đều do con người, của con người, vì con người.

1. Kết quả nghiên cứu Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao

Từ đầu thập niên 80 đến cuối thập niên 90 của Thế kỷ XX ở nước ta đã có nhiều chuyên đề, tham luận về Bác Hồ với TDTT. Nhưng nghiên cứu Tư tưởng Hồ Chí Minh trong lĩnh vực TDTT thì đến đầu Thế kỷ XXI mới thực sự bắt đầu và thành công tốt đẹp chỉ vài năm sau đó.

Người đầu tiên đề xuất nghiên cứu Tư tưởng Hồ Chí Minh trong lĩnh vực TDTT là ông Tạ Quang Chiến, nguyên Tổng cục trưởng Tổng cục TDTT. Trong cuốn “Tuyển tập nghiên cứu khoa học TDTT” của Trường Đại học TDTT I (nay là Trường Đại học TDTT Bắc Ninh), được ấn hành đầu tháng 12/1991 nhân kỷ niệm 30 năm ngày Bác Hồ về thăm Trường, có bài viết của ông Tạ Quang Chiến: “Bước đầu nghiên

cứ Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao”. Nhận thấy việc nghiên cứu đề tài này rất sâu rộng và công phu, do đó ông Tạ Quang Chiến chỉ đề cập hai vấn đề như: Về lý luận và thực tiễn tư tưởng Hồ Chí Minh thể hiện trên lĩnh vực TDTT và bài học quý báu về tấm gương rèn luyện sức khỏe của Bác Hồ, có ý nghĩa thế nào đối với chúng ta. Như vậy ông Tạ Quang Chiến chưa động chạm đến các quan điểm của Tư tưởng Hồ Chí Minh về TDTT. Bởi vậy ông đã đề xuất: “Tư tưởng Hồ Chí Minh về TDTT là một đề tài lớn, cần phải có nhiều công trình nghiên cứu đúng với tầm vóc thực tiễn đang đòi hỏi”; đã chỉ ra tầm quan trọng của việc nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về TDTT và mong rằng cần có các nhà khoa học tham gia nghiên cứu đề tài này. Hơn một thập niên sau đó mới có một tác giả nghiên cứu thành công đề tài “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao”.

Ngày 27 tháng 3 năm 2003, Ban Bí thư Trung ương Đảng ra Chỉ thị: “Đẩy mạnh nghiên cứu, tuyên truyền, giáo dục Tư tưởng Hồ Chí Minh trong giai đoạn mới”. Thực hiện chỉ thị của Ban Bí thư, với vị trí, vai trò, trách nhiệm và tiềm năng về nghiên cứu khoa học của các nhà khoa học thuộc Khối Khoa giáo Trung ương, vào giữa năm 2003, Ban Chấp hành Đảng bộ Khối cơ quan Khoa giáo Trung ương đã đề ra nhiệm vụ đối với các Đảng ủy trực thuộc chỉ đạo công tác nghiên cứu Tư tưởng Hồ Chí Minh

*Nhà nghiên cứu, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Tăng cường nghiên cứu và tuyên truyền về tư tưởng Hồ Chí Minh với sự nghiệp Thể dục thể thao là bước đi quan trọng giúp nâng cao nhận thức của người dân về việc rèn luyện thân thể theo tấm gương Chủ tịch Hồ Chí Minh

về lĩnh vực Khoa giáo nói chung, mỗi ngành nói riêng trong giai đoạn mới và có đề tài, có tham luận báo cáo tại Hội thảo khoa học “Tư tưởng Hồ Chí Minh về lĩnh vực khoa giáo”, tổ chức vào đầu tháng 5 – 2005, nhân kỷ niệm 114 năm ngày sinh của Bác Hồ vĩ đại. Ban Chấp hành Đảng ủy cơ quan các bộ, các ngành, các viện đã thực thi chủ trương đó của Ban chấp hành Đảng bộ Khối cơ quan Khoa giáo Trung ương. Đảng ủy cơ quan Ủy ban Thể dục thể thao đã cử ThS. Trương Quốc Uyên, giảng viên Trường Đại học TDTT Bắc Ninh nghiên cứu và báo cáo đề tài “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” tại Hội thảo khoa học “Tư tưởng Hồ Chí Minh về lĩnh vực Khoa giáo”.

Hội thảo khoa học “Tư tưởng Hồ Chí Minh về lĩnh vực Khoa giáo” do Ban Chấp hành Đảng bộ Khối cơ quan Khoa giáo Trung ương tổ chức vào ngày 13 tháng 5 năm 2005 tại Thủ đô Hà Nội. Dự hội thảo khoa học này có lãnh đạo Ban Chấp hành Đảng bộ Khối cơ quan Khoa giáo Trung ương, lãnh đạo các bộ, ngành, viện trong khối Khoa giáo Trung ương và gần 50 nhà khoa học, nhà nghiên cứu. Ngoài ra có nhiều cán bộ của Ban Khoa giáo Trung ương và các phóng viên báo chí đến dự Hội thảo khoa học “Tư tưởng Hồ Chí Minh về lĩnh vực khoa giáo”.

Sau báo cáo dẫn đề của TS. Trần Ngọc Tăng, Phó trưởng Ban Khoa giáo Trung ương, Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy khối cơ quan Khoa

giáo Trung ương lần lượt các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu đã báo cáo kết quả nghiên cứu và tham luận. Cụ thể: “Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác khoa giáo” của GS.TS. Đỗ Nguyên Phương, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Đảng ủy Khối cơ quan Khoa giáo Trung ương, Trưởng ban Khoa giáo Trung ương; “Tư tưởng Hồ Chí Minh về vấn đề xây dựng con người mới” của GS. Viện sĩ Phạm Minh Hạc, Viện trưởng Viện con người; “Nhận thức và quán triệt Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục” của PGS.TS. Nghiêm Đình Vĩ, Phó trưởng ban Ban Khoa giáo Trung ương; “Tìm hiểu cấu trúc và sự vận động biện chứng của Tư tưởng giáo dục Hồ Chí Minh” của GS.TS KH. Thái Duy Tuyên, Viện Chiến lược và Chương trình giáo dục; “Vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh trong công tác xây dựng đội ngũ nhà giáo Việt Nam thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước” của ThS. Đặng Huỳnh Mai, Thứ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bí thư Đảng ủy cơ quan Bộ Giáo dục và Đào tạo; “Tư tưởng Hồ Chí Minh về bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em” của Ông Phùng Ngọc Hùng, Phó chủ nhiệm Ủy ban Dân số, Gia đình và Trẻ em; “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” của ThS. Trương Quốc Uyên, nguyên Trưởng Bộ môn Khoa học Mác – Lê Nin Trường Đại học TDTT Bắc Ninh; “Tư tưởng Hồ Chí Minh về khoa học và giáo dục trong một xã hội văn hóa cao” của GS.TS.

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO

Đỗ Huy, Viện Triết học, Viện khoa học xã hội Việt Nam; “Tu tưởng Hồ Chí Minh về khoa học và công nghệ” của TSKH Lê Huy Bách, Viện khoa học và Công nghệ Việt Nam; “Khoa học với sự phát triển xã hội trong quan niệm Hồ Chí Minh” của TS. Nguyễn Đình Hòa, Viện triết học, Viện khoa học xã hội Việt Nam.

Đề tài “Tu tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” là một trong những đề tài sau khi báo cáo xong được tất cả các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu trong Hội thảo khoa học “Tu tưởng Hồ Chí Minh về lĩnh vực Khoa giáo” đánh giá tốt, công phu. Đảng ủy Đảng bộ Khối cơ quan Khoa giáo Trung ương nhận định: Đề tài “Tu tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” là một trong những đề tài có giá trị và các nhà khoa học đã khẳng định Tu tưởng Hồ Chí Minh về TDTT là một phần không thể thiếu của Tu tưởng Hồ Chí Minh về công tác khoa giáo”. Nội dung báo cáo của đề tài “Tu tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” cùng với các đề tài và tham luận khác đã được in trong Kỷ yếu của Hội thảo khoa học “Tu tưởng Hồ Chí Minh về công tác khoa giáo” do NXB Chính trị Quốc gia xuất bản vào tháng 01 năm 2005.

2. Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng nghiên cứu phát triển các quan điểm của Tu tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao

Từ sau ngày đề tài “Tu tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” báo cáo thành công tốt đẹp tại Hội thảo khoa học “Tu tưởng Hồ Chí Minh về lĩnh vực Khoa giáo” do Ban Chấp hành Đảng ủy Khối cơ quan Khoa giáo Trung ương tổ chức được công bố trên các sách, báo, nhiều cán bộ, nhiều nhà khoa học, nhà nghiên cứu của các cơ quan trong và ngoài ngành TDTT tham khảo, quán triệt. Các nhà khoa học, giảng viên của Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng thuộc Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh đã thống nhất với nội dung của đề tài này và tiến hành nghiên cứu phát triển phong phú hơn nữa nhiều quan điểm của Tu tưởng Hồ Chí Minh về TDTT.

Tại Hội thảo khoa học “Chủ tịch Hồ Chí Minh với sự nghiệp TDTT” do Trường Đại học TDTT Bắc Ninh phối hợp với Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng tổ chức nhân kỷ niệm 50 năm ngày Bác Hồ về thăm Trường Trung cấp TDTT Trung ương, tiền thân của

Trường Đại học TDTT Bắc Ninh ngày nay (14/12/1961 - 14/12/1911). Tổng số có 9 tham luận và bài viết của các nhà khoa học, các giảng viên Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng như sau: “Chủ tịch Hồ Chí Minh bàn về vị trí, vai trò của TDTT” của PGS, TS Phạm Hồng Chương, viện trưởng Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng; “Bác Hồ với Ngành Thể dục thể thao Việt Nam” của TS. Trần Văn Hải; “Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về TDTT là một công tác trong những công tác cách mạng” của ThS. Đinh Ngọc Quý; “Hồ Chí Minh với việc giáo dục thể chất cho tuổi trẻ học đường” của ThS. Lê Thị Hằng; “Tu tưởng Hồ Chí Minh về phát triển con người toàn diện đức, trí, thể, mỹ” của ThS. Trần Thị Hợi; “Hồ Chí Minh với các biện pháp để giáo dục, rèn luyện thể chất cho con người Việt Nam” của ThS. Trần Thị Huyền; “Hồ Chí Minh với việc phát triển thể dục thể thao quần chúng” của ThS. Ngô Xuân Dương; “Hồ Chí Minh với phát triển các môn thể thao truyền thống” của PGS.TS. Trần Minh Trường; “Chủ tịch Hồ Chí Minh với việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ thể dục thể thao” của TS. Nguyễn Thị Kim Dung, Trưởng ban Lịch sử tư tưởng. Tại Hội thảo khoa học “Sự nghiệp Thể dục thể thao dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh” do Trường Đại học TDTT Bắc Ninh tổ chức nhân kỷ niệm 55 năm ngày Bác Hồ về thăm trường, có 4 tham luận và bài viết của các nhà khoa học, giảng viên Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng như sau: “Chủ tịch Hồ Chí Minh với công tác chăm sóc sức khỏe của nhân dân - Nội dung và giá trị nhân văn” của PGS. TS. Phạm Ngọc Anh; “Quan điểm Hồ Chí Minh về vai trò của sức khỏe và thể dục thể thao với sự nghiệp phát triển nền thể dục thể thao nước nhà” của ThS. Trịnh Quốc Việt; “Một số quan điểm của Hồ Chí Minh với thể dục thể thao Việt Nam” của PGS.TS. Nguyễn Thị Kim Dung; “Chủ tịch Hồ Chí Minh với việc thực hiện mong muốn đồng bào ta ai cũng gắng tập thể dục” của ThS. Ngô Xuân Dương. Tại Hội thảo khoa học “70 năm thể dục thể thao dưới sự lãnh đạo của Đảng và Bác Hồ” do Tổng cục TDTT tổ chức vào ngày 18 tháng 3 năm 2016, có 3 tham luận và bài viết của các nhà khoa học Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ

của Đảng như sau: “Quan điểm Hồ Chí Minh về vị trí, vai trò của thể dục thể thao” của PGS.TS. Phạm Hồng Chương, nguyên Viện trưởng Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng; “Quan điểm Hồ Chí Minh về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ thể dục thể thao” của PGS.TS. Nguyễn Thị Kim Dung, Phó viện trưởng Viện Hồ Chí Minh; “Quan điểm Hồ Chí Minh về thể dục thể thao quần chúng và thể thao thành tích cao” của PGS.TS. Trần Minh Trường.

Tất cả các bài viết và tham luận của các nhà khoa học, các giảng viên của Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng, tại các hội thảo khoa học trên đây đều đề cập tới các quan điểm trong Tư tưởng Hồ Chí Minh về TDTT. Tuy mức độ sâu sắc, phong phú khác nhau nhưng nói chung, các bài viết và tham luận của các nhà khoa học, các giảng viên Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng đã phát triển nội dung với những giá trị ý nghĩa của các quan điểm trong “Tư tưởng Hồ Chí Minh về Thể dục thể thao”.

3. Các hoạt động tuyên truyền, giáo dục Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao

3.1. Tiến hành tuyên truyền rộng rãi “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” trong và ngoài ngành TDTT

Tại Đại hội thi đua yêu nước của ngành TDTT lần thứ II ngày 20 tháng 8 năm 2005, GS.TS. Đỗ Nguyên Phương, Ủy viên Trung ương Đảng, Trưởng ban khoa giáo Trung ương đã phát biểu ý kiến chỉ đạo, trong đó ông nhấn mạnh: “Sắp tới chúng ta kỷ niệm 60 năm ngày thành lập Ngành Thể dục thể thao, tôi đề nghị các đồng chí nhân dịp này tuyên truyền rộng rãi trong xã hội “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao”. Ngành TDTT đã thực hiện chỉ thị này một cách tích cực. Để tuyên truyền sâu rộng trong và ngoài Ngành TDTT, Nhà xuất bản TDTT đã xuất bản cuốn sách “Tư tưởng Hồ Chí Minh về Thể dục thể thao” vào cuối năm 2005 và tái bản vào tháng 5 năm 2009. Nội dung của cuốn sách này là toàn bộ nội dung của đề tài “Tư tưởng Hồ Chí Minh về Thể dục thể thao”. Từ năm 2005 trở đi, Báo Thể thao Việt Nam và Tạp chí Thể thao đã cho đăng các bài đề cập tới những quan điểm của “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao”. Ngoài ra Ngành TDTT còn tiến hành mở các lớp bồi dưỡng chính trị,

chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ, giáo viên, huấn luyện viên TDTT ở Trung ương và các địa phương, trong đó có nội dung quán triệt “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao”. Với những việc làm như vậy, “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” ngày càng lan tỏa rộng rãi trong xã hội Việt Nam.

3.2. Tiến hành giáo dục trong sinh viên TDTT “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao”

Hầu hết thư viện của các trường Đại học TDTT, Đại học Sư phạm TDTT, Cao đẳng và Trung cấp TDTT đều có cuốn sách “Tư tưởng Hồ Chí Minh về Thể dục thể thao” do Nhà xuất bản TDTT xuất bản. Đông đảo giáo viên và sinh viên các trường này quan tâm tìm hiểu nội dung của cuốn sách đó. Giảng viên TDTT của nhiều trường đã trích dẫn nội dung của những quan điểm trong “Tư tưởng Hồ Chí Minh về Thể dục thể thao” truyền thụ cho sinh viên.

Đặc biệt, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh đã được lãnh đạo Nhà trường cho biên soạn và đưa xuất bản cuốn giáo trình “Đường lối thể dục thể thao của Đảng cộng sản Việt Nam” nhằm trang bị cho sinh viên những kiến thức cơ bản về lý luận chính trị trong lĩnh vực TDTT Việt Nam để sau khi tốt nghiệp ra trường có được phương hướng, nhiệm vụ và mục đích đúng đắn trong công tác của mình. Cấu trúc của cuốn giáo trình “Đường lối Thể dục thể thao của Đảng cộng sản Việt Nam”, chương đầu tiên là cơ sở Tư tưởng của Đường lối TDTT của Đảng, đó là “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao”. Nội dung cơ bản của “Tư tưởng Hồ Chí Minh về Thể dục thể thao” đã được đề cập đầy đủ trong chương này. Nhờ vậy, sinh viên học môn “Đường lối thể dục thể thao của Đảng cộng sản Việt Nam”, trong đó được truyền thụ “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” tạo nên tính tích cực học tập của các em.

“Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” đã và đang được quan tâm nghiên cứu, quán triệt, lĩnh hội. Tiếp tục mở rộng tuyên truyền và giáo dục “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thể dục thể thao” có tác dụng góp phần quan trọng phát triển sự nghiệp TDTT nước ta một cách mạnh mẽ hơn nữa.